

H E T W E R E L D B E E L D

DE ONTWIKKELING VAN STOFFELIJKE WAARDEN.

Vierde Les.

Na de bespreking van de vorige maal met haar aanduiding van cyclische verschijnselen, van het samenvallen van gebeurtenissen, zult u misschien met deze titel een klein beetje teleurgesteld zijn. Maar alle waarden, die wij op de wereld hebben, maken een ontwikkeling door. Die is lang niet altijd progressief. In heel veel gevallen zouden we eerder van een verval, dus van een retrograde ontwikkeling kunnen spreken. In het beeld, dat wij ons van de wereld willen vormen, is die ontwikkeling juist van de stoffelijke waarden toch wel erg belangrijk. Ik zal dan maar eens beginnen met een kort overzicht te geven van wat er o.m. veranderd is.

In de eerste plaats: toen de aarde betrekkelijk jong was, waren een groter aantal elementen dan tegenwoordig niet stabiel. De zware elementen zoals radium, goud e.d. kwamen in grotere mate voor en zijn later vervluchtigd in chemische verbindingen opgegaan. Ook chroom, nikkel, kobalt en ijzer kwamen voor maar in vormen, die evenals radium stralend waren. Die wereld, waarop dat eerste leven ontstond, was dan ook een tamelijk vreemde wereld.

Als je vandaag aan de dag een atoomproef neemt, dan valt op dat juist in de grensgebieden, waar dus een hevige straling is geweest, de z.g. fungi, de schimmelplantjes enz. het best en gemakkelijkst groeien. Dat was in het verre verleden op aarde precies eender. Dan zul je verder opmerken, dat gewassen op een bepaalde graad van straling gunstig reageren, d.w.z. rijke vrucht dragen en...nu ja, een beetje andere vorm hebben. Daarvoor kunnen we nu wel niet direct in fossielen enz. een aanwijzing vinden, maar we kunnen toch in de legenden wel iets daarvan terugvinden. Denkt u nu maar eens aan die van de Egyptenaren en ook aan sommige Noorse en Germaanse sprookjes. Daarin wordt gesproken over korenhalmen, die reikten tot aan de grond; dus geen stengel, maar volle korenhalmen. Verder verhalen over wonderplanten, die ontzettend snel groeien. Een variëteit ervan bestaat tegenwoordig nog in de woestijn bij Mexico. Daar staat nog een plant, die kun je zien groeien, als je blijft kijken. Maar vroeger schijnt dat - volgens die sprookjes - veel meer het geval geweest te zijn. In wonderbonen (Jack and the beanstalk) vinden we daar nog zo'n flauwe weergave van.

In het begin was die aarde dus sterk radio-actief. Ook alle gewassen die erop voorkwamen waren actief. De wezens die daarop verkeerden waren niet stabiel in hun vorm, zoals tegenwoordig. Wat er aan leven was, moest wel hoofdzakelijk proteïne zijn - laten we zeggen in simpele eiwitvormen uitgedrukt - en niet in vaste vormen. De wezens die zich daaruit ontwikkeld hebben, kunnen wel een grote omvang bereikt hebben, maar ze kunnen nooit werkelijk belangrijk geweest zijn door hun bewegingsmogelijkheden en zo. We hebben daar eerder te maken met b.v.

die pantoffeldiertjes; diertjes, die wel uitstulpingen kunnen veroorzaken en daarmee zich kunnen voeden, maar die verder toch wel zeer veranderlijk zijn en zich voortdurend kunnen aanpassen.

In het begin van de wereld was dan ook de aanpassingsmogelijkheid van het doorsnee-gewas en het doorsnee-leven (het dierlijk leven) aanmerkelijk groter dan tegenwoordig. Maar ja, zo langzaam maar zeker gaan veel van die elementen over in andere. De instabiele delen van het element raken hun extra straling kwijt en we krijgen te maken met z.g. stabiele metalen en gassen. Het resultaat is, dat de beïnvloeding van de vorm aanmerkelijk minder wordt. Dat de vaste vorm, die eenmaal ontstaan is, meestal langs een evolutionaire weg verdergaat. We zien dus niet meer zoals vroeger plotseling overal verandering van vormen en normen; zoals in die eigenaardige periode in het begin van het carboon, dat plotseling de zaadstammige planten en bomen (de varenbomen zouden we eigenlijk moeten zeggen) binnen 100 jaar ineens houtvezelvorming gaan vertonen. We zien dat op een gegeven ogenblik (al ligt dat iets verder terug) de meeste plasmische (dus uit protoplasma opgebouwde) vormen ineens verkalkingsverschijnselen gaan vertonen. We krijgen schaalvormingen. We krijgen kernvormingen, die later tot geraamten kunnen worden. We zien plotselinge omzettingen, waarbij pantserscheidingen en vorming van chemische stof plaatsvindt, zoals het ontstaan van chitinepanters. Ook dat is ineens één vaste periode. En dat betekent, dat gedurende deze zeer korte en intense periode een totale omvorming plaatsvond.

Zouden we verder terug willen gaan, dan vinden we die perioden met een tamelijk grote frequentie. Gaan we echter zo'n beetje naar uw eigen tijd kijken, dan blijkt dat steeds minder deze variaties voorkomen. Zeker, er zijn verscheidene ijstijdperken, sommige van langere, andere van kortere duur, waarbij - als we kijken - ook weer sprongmutaties te zien zijn. Niet alleen van dierlijk maar ook van plantaardig leven. Toch zijn die veranderingen lang niet zo betekenisvol meer. De totale radio-activiteit in die oude wereld kwam ook tot uiting in de atmosfeer. Die atmosfeer was dichter en geconcentreerder dan tegenwoordig, maar ze had ook een hoger stralingsgehalte.

U zult zeggen, waarom kom je daar nu juist vandaag op terecht? Wel, het heeft in deze tijd enige betekenis, nu de mens kunstmatig bezig is de hoeveelheden radio-activiteit op aarde te vergroten. Voor de totale massa van de wereld en de atmosfeer is dat nog onbelangrijk, maar er is van een gestage toename sprake. Een gestage toename van radio-activiteit, zonder onmiddellijk te ontaarden in een verbranding van het leven, zou een reeks van hernieuwde, meer voor aanpassing geschikte levensvormen moeten wekken. Die zullen natuurlijk het eerst gewekt worden in de lager ontwikkelde levensvormen. U kunt wel begrijpen, een mens is een hoog-georganiseerd wezen; dat kan zich niet - zelfs niet in zijn vruchtbeginselvorm - onmiddellijk aanpassen. Daar komen hoogstens ongelukken van. Maar mollusken b.v., schelpdieren, hebben een betrekkelijk eenvoudige organisatie vergeleken bij de mens. En als die nu onder een hogere straling komen te staan, is daar een verandering (een sprongmutatie) zeer gemakkelijk mogelijk; met als gevolg daarvan dus het ontstaan van nieuwe vormen van leven.

In de oudheid waren dat eerst schokgolven, de één na de ander, maar met een steeds grotere tussentijd. En daar moeten wij ons nu even aan vasthouden, want hier pas krijgen wij het verband met mijn vorige lezing. Die tussenperioden nl. nemen steeds toe, zodat er steeds grotere tijdperken liggen tussen de ene dominerende mutatie en de volgende. Elke mutatievorm echter brengt voor zich een primaat voort. Nu spreekt men over de primaten meestal als beginnende mensen. Maar ik zou zeggen: een primaat is onder zijn soortgenoten altijd dat wezen, dat - beschikkend over het grootste aanpassingsvermogen - tevens beschikt over de

beste stoffelijk-voertuiglijke mogelijkheden om zich verder in te dringen in het leven om het te beheersen. Die primaire vorm echter is al betrekkelijk lang (nl. al vier van die perioden lang) menselijk. Het is dus logisch aan te nemen, dat bij een verdere ontwikkeling, die gepaard moet gaan met een verhoging van radio-activiteit hier op aarde (dan wel met een zodanige uitbarsting van de zon, dat de stralingsvelden die de aarde beroeren tenminste verhonderdvoudigd worden in hun sterkte) deze weer een menselijke zal zijn.

De vroegere eerste mensvorm was eigenlijk een waterwezen. Hij kon niet eens leven op een terrein, dat niet voortdurend door een drijvende mist werd omgeven en waar nog een moerasje was om zo nu en dan een bad te nemen. Het waren eigenlijk een soort kikkers, menselijke kikkers. Nu vind je onder de mensen tegenwoordig nog menige spring-in-'t-veld, maar er zijn toch nog wel enige dingen veranderd. Een variant van de kieuw-ademhaling is bij de verre voorvaders van de mens aan te tonen. De long-ademhaling heeft in de laatste twee cycli tweemaal een verandering ondergaan, waarbij niet alleen de longcapaciteit maar ook het osmotisch proces, dat zich in de long afspeelt, aanmerkelijk veranderde. Dus in de periode vóór deze vorm was de huid voor de mens niet zo belangrijk voor zijn ademhaling als tegenwoordig. U hebt dat b.v. nog bij dieren. U weet, een hond transpireert niet, hij hechelt; zijn tong hangt uit de bek en daardoor kan hij dan eventueel overdadig vocht afscheiden: verdamping. De menselijke huid heeft een steeds grotere rol gekregen. Je kunt zeggen, dat in een volgende cyclus de longfunctie zeer waarschijnlijk nog meer verfijnd zal worden.

Verder zien we de verandering van het beenderstelsel. Die is weliswaar niet groot, maar wij zien dat bij de vroegere typen het been zelf grover, sterker en gedrongener gevormd was. Bij de latere typen krijgt dat allemaal mooie gebogen lijnen. Het is of een architect een grondmodel heeft genomen en zegt: "Daaruit maak ik nu iets moois." Dat ziet u misschien niet zo. Wanneer u hier of daar een echt of uit plastic vervaardigd geraamte ziet hangen, zegt u waarschijnlijk: "O, wat griezelig!" Maar als u eens kijkt, hoe dit alles precies is opgebouwd om op de juiste wijze de grootst mogelijke spanning met zo weinig mogelijk materiaal te dragen (dus u gaat het eens structureel bekijken), dan zegt u: "Dat is toch wel erg mooi." En nu zeg ik niet dat u naar het geraamte van een primitieve mens moet gaan kijken. Daarvan zijn er maar weinig en daar weet men te weinig van. Maar er zijn zo hier en daar geraamten te vinden van b.v. de sauriërs. En anders van het Grotius-damhert. Daar hebt u ook een nog niet zo lang uitgestorven vorm, waarin die primitieve beenderstructuur nog gemakkelijk te zien is. Dan zult u zien, dat is zwaarder, massiever. Als vergelijking, dat is Stonehenge vergeleken bij een gotische kathedraal. Logischerwijze moet dus in de wereld worden gerekend met een omvorming, waarbij het gemiddeld materiaal lichter van structuur wordt en een veelheid van functies meer en meer wordt overgedragen aan zo groot mogelijke oppervlakken met een zo hoog mogelijk weerstandsvermogen. (Daar zit meer aan vast; dat moet u maar eens voor uzelf overdenken, anders kom ik helemaal in de biologie terecht en daarvan ben ik zelf geen grote vriend.)

Gesteld nu verder, dat wij op dit ogenblik - wat de aarde betreft - ons bevinden in een aanlooperperiode voor een verandering. Mogen wij dan niet aannemen dat deze verandering a.h.w. de laatste fase is voor een hernieuwde stralingsperiode met mutatievorm? Gerekend dus van uit de regelmatige verschijnselen, verder rekening houdende met de verdubbelingsreeks eigenlijk, die wij zien bij het optreden van deze periode van vernieuwing, is het redelijk aan te nemen, dat de mens over ongeveer 1000 jaar (waarschijnlijk nog iets minder) een andere vorm gaat krijgen; dat dus de overheersende structuur van het menselijk lichaam

aanmerkelijk gewijzigd is, vooral in bepaalde organische en het skelet betreffende details. Dan is het voor ons toch wel erg belangrijk ons een wereldbeeld te vormen, waarin deze mogelijkheid mede verdisconteerd is.

Wat zijn vroeger de gevolgen geweest van dergelijke wijzigingen? In de eerste plaats zien wij bij de verandering van ras (b.v. vergroting van schedelinhoud) een strijd ontstaan tegen de nieuwe vorm. De nieuwe vorm wordt juist door deze tegenstand geprikkeld tot een zo snel en zo groot mogelijke ontwikkeling. Het gevolg is wel dat practisch alle voorvaders van de mens neurotisch waren en dat met het menselijk ras zelf de reeks van neurosen evenzeer gegroeid is. Een mens woont wel niet meer in een Hof van Eden, maar hij heeft toch nog steeds een uitgebreide neurosentuin. We zouden dus moeten rekenen met een verdere vertekening van wereldbeeld, want een neurose is eigenlijk niets anders dan dat. Die vertekening komt voort uit de gewelddadige overwinning na felle strijd van het sterkere ras op het oudere ras.

Het is gek als je het zo bekijkt dat zoveel volkeren - zelfs nu nog - eigenlijk te gronde gaan aan hun schuldgevoelens; en dat er zoveel volkeren zijn die juist, doordat ze bedreigd worden, sterk worden. Ik weet niet of u dat in de geschiedenis wel eens hebt nagegaan. Het eigenaardige is, dat Duitsland in de laatste 150 jaar tenminste zeven grote nederlagen heeft moeten incasseren. Na elke nederlaag was een herstel direct kenbaar binnen zeer korte tijd. En de agressiviteit van ditzelfde volk nam in afnemende tussenpozen na elke overwinning sterk toe, waarna een hernieuwde agressie begon. Dat is een heel typisch verschijnsel. Je zou zeggen: Je kunt een volk toch breken. Maar zelfs dat blijkt niet mogelijk.

Het is bekend, dat b.v. Rome de Germanen heeft geprobeerd te breken, dat wil zeggen elke vrijheid a.h.w. te ontnemen, ze te vernederen tot en met. De Romeinen hebben hun grootste nederlagen eigenlijk moeten incasseren juist in die gebieden, waar zij meenden reeds zekerheid en macht te hebben, omdat ze het volk gebroken hadden. Precies hetzelfde gebeurde met de Grieken, toen zij meenden dat zij Indië veroverd hadden. Juist daar begon de nederlaag. De minachting van Dsjengiz-Khan voor de Europese strijders, die hij meende gebroken te hebben, was de aanleiding tot zijn eigen ondergang. Dus het vertrouwen, dat je iets onderdrukt hebt in deze wereld, is klaarblijkelijk gevaarlijk. Dat is in het verleden geweest, dat zal zo in het heden gelden maar ook in de toekomst.

Daaruit kun je een les trekken. En die les kunnen we meteen bij een eventueel te stellen prognose altijd weer gebruiken. Bij elke ontwikkeling die wij zien, moeten wij ons afvragen: In hoeverre zit er een gewelddadige, een frustrerende of het "ik" absoluut beledigende oorzaak aan het begin van een ontwikkeling? Zodra iets te vinden is, dat een vrijheidsberoving betekent, zelfs een vermindering van zelfrespect in het verleden, kunnen wij er zeker van zijn, dat elke schijnbaar vredige ontwikkeling in een uitbarsting van gewelddadigheid ontaardt.

Dat geldt natuurlijk ook op kleinere schaal. Laten we zeggen: je hebt een kind. Dat kind wordt voortdurend voorgehouden dat het niet goed genoeg is, het werkt niet goed genoeg, het is niet van goede familie. Als dat kind zich dit gaat aantrekken, als dit werkelijk invloed heeft, dan zien we dat juist daardoor dit kind op een of ander gebied ineens vorderingen gaat maken, vaak heel grote vorderingen. Maar als we het leven van zo'n mens verder volgen, dan blijkt dat juist diezelfde vorderingen, waarvoor wij eigenlijk hadden willen applaudiseren, later gebruikt zijn om andere mensen naar beneden te trappen en te vernederen, dus om de schade in te halen. Is daarentegen een ontwikkeling te vinden van saamhorigheid b.v., dan zal de eigenlijke ontwikkeling en opgang veel

trager zijn. Dat is ook logisch, omdat de stimulans "je te verdedigen en te handhaven" kleiner is en dus het zelfbehoud niet mee wordt aangesproken als een oorzaak voor streven. Het gaat meer op z'n gemakje af.

Overigens - dat moet u maar eens nakijken - wist u, dat in de geschiedenis de mensen, die het meest indruk hebben gemaakt, die in alle geschiedenisboekjes staan, op zichzelf meestal middelmatige of zelfs minderwaardige individuen waren? Misschien nooit over nagedacht, hè? De Caesaren van Rome, die de meeste overwinningen behaalden, waren eigenaardig genoeg niet de werkelijk grote strategen en tactici; men heeft dat later van hen gemaakt. In heel veel gevallen waren het goede huisvaders, die van hun vrouw regelmatig op hun kop kregen en uit louter woede een doorzettingsvermogen ontwikkelden, dat hun in staat stelde hun eigen dwaasheden eenvoudig te overwinnen.

Kijk nu eens naar Napoleon. De Fransen zouden mij hier onmiddellijk gaan kielhalen en vierendelen, als ik hier zou zeggen: "Napoleon was een middelmatige figuur." Maar eigenlijk was hij dat. Napoleon was een Streber en in zekere zin een gewetenloos mens, maar hij was helemaal niet een groot denker. Altijd weer, wanneer wij in zijn leven grote veranderingen zien, dan is het aan anderen te danken dat hij slaagt. Als hij als jong officiertje geen inkomen heeft, dan ziet hij er helemaal niet tegenop datgene te doen, wat tegenwoordig een huwelijkszwendelaar pleegt te doen, ten koste van een oudere weduwe. Diezelfde Napoleon ziet er helemaal niet tegenop om drie of viermaal eden van trouw af te leggen en als het hem niet meer bevalt zijn leger in de steek te laten. En dat doet hij heus niet alleen in Rusland, zoals u misschien denkt, maar ook al bij de campagne in Egypte. Als je die man gaat bekijken en je ziet hoe hij de vrouw, die van hem houdt, eenvoudig wegschuift, omdat hij vindt dat er een dynastie moet komen, dan zeg je: "Ja, maar man, wat ben je nu eigenlijk voor iemand! Ergens in je deugt er iets niet." Dan kunt u zeggen: "Het is toch eigenlijk wel raar, dat juist deze mensen historie maken." Maar juist omdat Napoleon zelf zich van die zwakheid bewust was, probeerde hij dat te compenseren door van anderen meer te vergen. En omdat hij van anderen zoveel vergde, bereikte hij veel.

Wat dat betreft, kijk naar onze grote staatsman Churchill. Die deed eigenlijk precies hetzelfde. Dat het geen handige jongen was, kun je wel zien. Als je alleen eens nagaat onder welke omstandigheden hij in de Boerenoorlog gevangen werd genomen, dan zul je wel zeggen: "Het was een brutale vlerk. Misschien een heel geschikte jongen, maar het was geen held en geen heldere denker!" Ga verder kijken. Zie wat hij politiek heeft gedaan. In negen van de tien gevallen heeft hij zich aan zijn eigen mening vastgehouden, heel hard geschreeuwd op elk ogenblik dat hij naar zijn mening niet voldoende gerespecteerd werd en voor de rest zich betrekkelijk goedmoedig de bewondering van anderen laten welgevallen. Juist zijn middelmatigheid maakte hem blind voor veel gevaren, waarbij een ander door de knieën zou zijn gegaan. En zo kon hij de grote figuur worden van Engeland.

Wij kunnen verdergaan. Neem Hitler, ook een veel omstreden figuur. Niemand weet wat hij eigenlijk was: een man met een minderwaardigheidscomplex. Had de man kunstschilder kunnen worden, dan had nooit de wereld van Hitler gehoord. Maar iedereen lachte om zijn schilderijen. Hij voelde zich door de wereld genomen. Hij was bang, op het kantje van een lafaard af. En ook dat moest hij verwerken; daarom moest hij ook de mensen laten zien, dat het niet zo was. Zo komt hij dan in een spelletje terecht, waar hij door anderen wordt gebruikt, maar ook de kans krijgt van anderen te eisen. Hitler zelf was geen strateeg. Toch heeft hij in de eerste delen van de oorlog strategisch wonderen volbracht, omdat hij van anderen steeds het uiterste eiste. Pas toen hij dacht, dat hij het

zelf werkelijk beter kon dan een ander, ging hij er aan. Dat is hetzelfde met Napoleon geweest, toen hij tegen de raad van zijn generaals in een actie begon tegen Rusland. En zo kun je verdergaan. Waar je ook kijkt in de geschiedenis, steeds weer hetzelfde.

In het klein wordt dat in de gewone menselijke samenleving herhaald. Wist u waarom er zoveel Amerikanen zo hard werken? Omdat ze daarin het enige middel zien om de achting van hun vrouwen en van de gemeenschap te verwerven. Het gaat hen om het aanzien. Niet om het gelukkige leven, neen, om het aanzien. Als het je gaat om het aanzien, moet je je toch wel bewust zijn, dat je eigenlijk niet deugt. En als je dat verder gaat ontwikkelen, dan wordt het je ook duidelijk waarom er zoveel van die mensen over de kop gaan. Overal hetzelfde beeld.

Maar als we dat beeld nu eens gaan toepassen op die ontwikkelingen, waarover ik spreek, dan zou ik tot de conclusie moeten komen dat nu reeds, op dit ogenblik (en de komen 700 jaar waarschijnlijk) zal worden bepaald, of een eventuele volgende vorm van het mensdom een vredige, een gelukkige vorm zal zijn of - net zoals op het ogenblik in de maatschappij - een merendeels neurotische vorm. En nu heb ik een paar redenen om aan te nemen, dat het met die ontwikkeling gunstig zal gaan. Ik haal dat uit de geschiedenis van het verleden. Want ik heb gezien dat naarmate er een felleré ontwikkeling in het mensdom plaatsvond, er langere perioden nodig waren om van het ene menselijke ras en haar dominatie over te gaan tot een volgende en iets hoger staande vorm; maar bovendien, dat de strijd tussen deze rassen veel minder is geworden. Dat lijkt nu niet waar, maar toch is het zo. In het begin was er steeds een strijd tegen vreemdelingen (rasvreemden) naast de onderlinge strijd. Tegenwoordig is er praktisch alleen sprake van een onderlinge strijd, maar geen erkenning meer van vele elementen als volkomen vreemd aan de mensheid. De erkenning van gelijkheid, van kleurlingenrassen is in het westen nog niet heel ver gevorderd misschien. Maar het neemt toe. Het besef van die gelijkheid is er reeds lang, wanneer de praktijk van die gelijkheid nog bestreden wordt. Er zou dus langzaam maar zeker in de mensheid een soort haven ontstaan, waarin de eerste typen (de prototypen van een nieuwe mensheid) zouden kunnen leven zonder een al te grote strijd. Dit is nu de reden waarom ik aanneem, dat die wereld op het ogenblik niet alleen belangrijk is - dat is zij altijd en voor iedereen - maar dat zij vooral belangrijk is voor de verdere ontwikkelingen.

Dan gaan wij ons eens afvragen: In welke periode zouden wij ons op het ogenblik ongeveer kunnen bevinden, in welke ontwikkeling? En dan zien wij dat het Christendom (ook in de niet-christelijke gebieden) zijn stempel op de wereld heeft gezet. Dan mogen wij dus van het standpunt uitgaan, dat er een aanloopperiode is geweest van het Christendom, dat er een hoogtepunt is geweest en dat wij ons daarna weer in een aflopende periode bevinden. Stel nu die drie perioden op 722 jaar. Wat krijgen wij dan? Dan is het hoogtepunt van het Christendom gelegen tussen ongeveer 700 en laten we zeggen 1540 à 1550. Dat komt ook aardig uit, want het is in die tijd, dat het Christendom alle vorsten van het westen kroont en indirect meesterschap heeft over alle staten, terwijl het westen steeds sterker opkomt en daardoor juist van uit deze periode een grote invloed gewint tot....laten we zeggen naar China en Noord-Afrika toe.

De conclusies die wij daaruit trekken brengen ons dan verder tot een volgende periode, nl. de aflopende periode van het Christendom en die moeten we dan ook weer schatten op 722 jaar. Dat zou globaal gesproken zijn ongeveer 2150. Globaal. Dan zouden wij ons nu bevinden op de grens van de laatste helft van de eindperiode voor het Christendom. En dat is wel heel interessant. Want een eindperiode valt weer samen met een beginperiode. En dan hebben we nl. die 702- (niet die 722 maar die 702) jaren-cyclus ertussen, die vaak vooral op economisch gebied een grote invloed heeft. We zitten met een kruispunt, als je het nu eens

grafisch zou willen uitdrukken, van een steil naar beneden verlopen van het ware Christendom. We moeten een dieptepunt bereiken, voordat een hernieuwde geestelijke ontwikkeling daaruit kan voortkomen. De duur daarvan zouden we nu eens kunnen schatten op 250 jaar of 200 jaar desnoods. We zitten gelijktijdig met een economische ontwikkeling, die op het ogenblik dreigt een knik te krijgen. De huidige economisch-technische ontwikkeling vergt een verandering. Er gaat een dieptepunt komen. Die twee punten liggen bijna op één lijn.

Nu ga ik nog een keer nadenken. Wat heb ik nog meer? Geestelijk! Geestelijk heeft wit een hoogtepunt bereikt op het ogenblik. (Dat moet je nu maar van me aannemen). Dit ligt ook op hetzelfde punt. Dus we hebben al drie punten, die bij elkaar liggen. Maar er is nog een kleine verschuiving tussen. Dan gaan we proberen om dat eens zo te projecteren, dat dat precies gelijk valt. Dat is natuurlijk een hele kunst. En dan gaan wij daarnaast nemen de curve van de technische ontwikkeling. En ook daar moeten we een punt hebben, dat gelijk valt. We nemen daarbij ook de politieke ontwikkeling en structuur op de wereld. Die projecteren we erbij. Verder nemen wij daarbij de zonne-cyclus, want die moeten wij ook inschakelen. En wij houden rekening met de cosmische cyclus. We gaan al die punten bij elkaar brengen. En nu blijkt, dat van een praktische gelijktijdigheid van ontwikkeling in al die punten sprake is tussen de jaren 1972 en 1985. Dit zijn dus de kroonjaren, waarin een omslag inderdaad plaats zal vinden. Daar is geen sprake van een mogelijke ontwikkeling, daar kunnen we definitief zeggen: Zo gaat het.

Op het ogenblik kunnen we dit nog niet. Maar de verschillende punten van die cycli komen steeds dichterbij elkaar. Het is duidelijk, dat wij nu van onze kant uit gaan zeggen (en nu ga ik even samenvatten wat ik heb zitten vertellen):

a. Het afgenomen uiterlijk energiequotiënt als uitgedrukt in harde en half-harde straling op de wereld is na een gestage afname - zij het betrekkelijk gering - vermeerderd. Wat betreft de zon kunnen we ook een vermeerdering hiervan verder gaan verwachten. Dit betekent de mogelijkheid, dat in de komende jaren het eerste nieuwe type mens gaat ontstaan, ook al zal dit in de massa nog niet opvallen.

b. We moeten reeds in het huidige jaar rekening gaan houden met een sterk toenemende tegenstelling tussen de positief en de negatief gerichte curven. En dat betekent dat politiek naar beneden gaat; dat economie naar beneden gaat; dat techniek naar boven gaat; dat de geestelijke ontwikkeling naar boven gaat; dat de invloed van de geest naar boven gaat. We bevinden ons dus zeer klaarblijkelijk in een conflictperiode.

Wat moeten wij nu verder er nog van gaan denken? Naarmate die punten meer gelijk komen te liggen (dus cycli met verschillende duur en dus met verschillende snelheid van fluctuatie tussen hoogte- en dieptepunt langzaam maar zeker hun uiterste waarde t.o.v. elkaar benaderen), hoe meer dat dichterbij komt, hoe feller de tegenstellingen tussen positieve en negatieve tendenzen tót uiting komt. In deze wereld zullen de tegenstellingen in de komende jaren nog aanmerkelijk moeten toenemen.

Dat heb ik u nu allemaal verteld in de hoop dat u zult leren dit te gebruiken. Als je houdt van geschiedenis en van anecdoten, zoals ik dat persoonlijk ook doe, dan krijg je toch al een aardig inzicht in al die menselijke trekjes, die bepalend zijn in de geschiedenis. Om nu eens wat te noemen; de uitvinding van de fonograaf door Thomas Alva Edison, weet u eigenlijk waarom hij die heeft uitgevonden? Omdat hij niet slapen kon. En weet u waarom hij niet slapen kon? Hij had muggebeten opgelopen. Dus eigenlijk is de mug oorzakelijk voor de uitvinding van de fonograaf. Als je deze simpele oorzaken nu in de gaten kunt houden en je kunt de essentiële stromingen zien van een bepaalde tijd, dan wordt het je gemakkelijker om andere invloeden daarin te plaatsen. Wanneer ik een periode heb van vrede en gezapigheid en ik wil daarin nu eens gaan nadenken, dan

kan ik zeggen: Ik ga astrologisch denken: Hé, toenemende invloed van Saturnus en van Neptunus. Maar de tijd is rustig; het zal zich in wat prikkelbaarheid en misschien in een kleine gebeurtenis openbaren, maar verder zal het niet veel uitwerken. Maar nu kom ik in een tijd van hoogste spanningen. En weer treedt diezelfde astrologisch waarneembare invloed op. Dan geeft het een heel andere uitslag. Wanneer dat nu toevallig nog samenvalt met een opgaande zon en een maan in haar eerste twee kwartieren, dan mag ik er wel rekening mee houden, dat er grote en zeer belangrijke veranderingen op het spel staan. Saturnus kan daarbij de zaak helemaal onderstboven gooien. Er kunnen fantastische rampen en zelfs een oorlog uit geboren worden, vooral als Mars een beetje meewerkt. En ja, als dan die grote en geheimzinnige planeten ook nog meespelen in het spel, dan kan er van alles gebeuren, van een openbaring af tot een nieuwe statenbond toe. Maar er zullen felle dingen gebeuren, dingen die snel effect hebben. En zo krijg je dan een beter inzicht in wat die wereld je biedt.

Er zijn invloeden, die u soms zelf aanvoelt. De ene dag is er een sfeer van rusteloosheid, de andere dag is er een sfeer van vrede. Dat kan zelfs aan het weer liggen. Wanneer de Bilt praat over een lage-drukgebied, dan zult u waarschijnlijk door dat lage-drukgebied in een slecht humeur zijn, prikkelbaar zijn. Want ook dat betekent een verandering voor uw lichaam. Is er een hoge-drukgebied, dan zult u grotere schokken met veel meer gelijkmoedigheid opnemen en betrekkelijk opgewekt en blij zijn. Dus zover gaat dat, zoveel invloeden zijn er. Als je al die invloeden nu leert kennen en bij elkaar optelt en u weet wat ongeveer de verwachting is; dan kun je ook zeggen: "Hé, alles wat ik heb geconstateerd plus die invloeden maken het voor mij noodzakelijk nu al rekening te houden met een verschuiving in het wereldbeeld in een vaste richting." Dan kun je wel niet precies zeggen wat er gebeurt, maar nu ja, dat is niet zo heel erg nodig. Wel kun je de algemene lijnen zien. Op de kleine voorspellingen, het optreden in 3-tallen en 7-tallen van gebeurtenissen en hun mogelijke spreiding, komen we nog wel eens terug.

In de vergelijking van de tijd denk je aan het heden als ongeveer aan het vroege Egypte. Wat was nu in het vroege Egypte kenmerkend? De eerste ontwikkeling van Egypte, dat hoofdzakelijk een landbouwstaat werd, was wel het ontstaan van legertjes. Er waren sterke mensen, die van de oogst een percentage vroegen (vaak een heel hoge!), maar die daarvoor dan ook beschermden tegen het ingrijpen van anderen. Nu gaat het tegenwoordig niet meer tussen een paar boeren en een z.g. edelman. Het gaat tegenwoordig b.v. tussen Rusland en zijn satellietstaatjes. Maar de verhouding is er. En ook Amerika en Rood-China hebben zo'n aantal satellieten. En in het Arabisch blok zien we rond Egypte eenzelfde ontwikkeling. Het is dus duidelijk, dat die ontwikkeling inderdaad op een ander niveau is teruggekeerd.

En wat gebeurde er toen? Toen Egypte zich zo ontwikkeld had, ontstonden daaruit twee staten of rijken, die tijdelijk elkaar bestreden. Die tijd van werkelijke strijd tussen beide rijken was betrekkelijk kort. Oostelijk en westelijk blok gewinnen ten slotte een zo grote eenheid (dat voorspel ik er rustig uit; het is wel geen voorspelling, alleen maar een analogie, maar één die uitkomt!), een zo grote eenheid innerlijk, dat zij misschien voor een kort ogenblik tot onderlinge strijd komen; maar evenals Beneden- en Bovenrijk in Egypte met elkaar samen moesten werken, omdat zij bedreigd werden door de woestijn, door een niet te rechtertijd opkomen van de stortvloed in de Nijl enz., zo zullen de condities van de wereld ongetwijfeld deze beide blokken ook tot een redelijke samenwerking nopen.

Egypte beleeft zijn werkelijke bloei in de tijd dat zijn vorsten de twee kronen dragen, d.w.z. dat die rijken een eenheid vormen. We zouden

de conclusie kunnen trekken dat binnen niet al te lange tijd (waarschijnlijk de afloop van de periode, die ik u noemde, dus rond het jaar 2000 tot 2100 toe) er sprake is van een absolute eenwording van de hele wereld, die als eenheid verder optreedt tegenover alle elementen en eventueel ook buiten de aarde gelegen invloeden en krachten.

In de tijd dat beide kronen van Egypte door één vorst werden gedragen, kwam de magie sterk naar voren. De technische kennis en mogelijkheden van de Egyptenaren waren voor hun tijd vaak ontstellend groot. Zouden we niet een soortgelijke vernieuwing op de wereld kunnen verwachten?

Maar wij hebben hier te maken met de hoofdtendenzen, die van uit de cosmos de wereld bereiken. En die zijn dan - dat kunt u op uw vingers weer nagaan - in de eerste plaats Aquarius: het geven wordt belangrijker dan het nemen.

In de tweede plaats: technisch erkennen gaat gepaard met gevoel voor mystiek, het occulte en ten slotte de geestelijke ontwikkeling.

In de derde plaats: gemeenschap wordt belangrijker dan persoonlijk bestel.

Deze invloeden kunnen niet zo onmiddellijk ontstaan, want niet voor de hele wereld zijn die invloeden en tijdstippen volledig gelijk.

Als u wilt weten waar het heengaat, kunt u er rekening mede houden dat die genoemde waarden het beeld van één wereld zullen beheersen, een wereld die een eenheid is. Dat alles, wat op het ogenblik gebeurt - al lijkt het nog zo pessimistisch - daarheen moet voeren. Een andere ontwikkeling is - gezien de grote, dwingende factoren - haast onmogelijk. U kunt dus ook voor uzelf en uw eigen leven rekenen met deze steeds grotere tendenz van eenheid, de tendenz tot geven. En u kunt waarschijnlijk ook in het begrip, dat de wereld zo ver nog niet is, reeds nu besluiten waar u zich moet beheersen en in welke gevallen u werkelijk volgens eigen wezen kunt handelen.

Een volgende keer zullen we weer wat in het verleden gaan kijken en ons bezighouden met enkele ontwikkelingen, die in deze tijd hun toppunt hebben gevonden, zoals b.v. mechanisatie.

Wist u dat het eerste protest tegen mechanisatie al heel oud is? Dat protest tegen mechanisatie werd in Egypte 2600 jaar v. Chr. gehouden door de waterdragers, toen voor het eerst z.g. schoepenraderen in gebruik werden genomen met watergoten. "Want," zo zeiden ze, "wij zullen nu niet meer met onze slaven de bevoeiing mede bevorderen en wat moeten we dan beginnen!" Zo hebben ze geprotesteerd bij verschillende stadhouders en er is ook nog een protestsamenkomst geweest in Thebe. Zo is het tegenwoordig ook. Maar dat zijn problemen, die interessant kunnen zijn, niet alleen gezien hun vroege origine, maar vooral hun logische ontwikkeling, die mede het wereldbeeld van nu bepaalt, maar tevens in het heden reeds laat zien wat de eind-gevolgen en resultaten zullen zijn.

GODS VOLMAAKTHEID.

God tekent Zijn naam aan de hemel,
geschreven in de taal der wolken
en doet zonnestralen als dolken
dringen naar de aarde,
als zochten zij verborgen goud
of schatten van onmetelijke waarde,
begraven....ik weet niet waar.
God predikt met een regenboog.
Hij geeft mij vele kleuren.
Uit de verfriste geuren
van pas beregend land
erken ik iets van eeuwigheid,
van hemels vaderland.

Ik kijk naar de mensen. Ik zie ze eens aan
en kan die mensen niet goed verstaan.
Zou daaruit God nu tot mij spreken?
Het lijkt meer, of zij demonen zijn.
Ik bereken elk deel van goddelijke kracht,
die ik ooit heb ontvangen.
Mijn stil verlangen wordt verbroken.
Ik zou de mensen willen haten, als ik ze zie.
En toch....ik zie ze al tezamen gaan.
Ik zie het totaal der mensheid aan
en het heeft ritme, melodie.
Het is als het bruisen van de branding der zee,
soms rustig als een wiegelied
verklinkend in het ijle niet,
soms met geweld, het dreunen van een donderslag,
als storm die op de kusten breekt.
Zo is de mensheid.

En als je zo de mensheid ziet,
't is God, Die tot je spreekt.
God heeft de zon en de sterren gemaakt.
God heeft de aarde geschapen.
God schiep de luchten en God schiep de tijd.
Uit de mensheid schiep Hij een wapen,
dat snijdend door alle schijn
leidt tot de kern der werkelijkheid.

Ik kan het werk van God niet verstaan.
Ik kan niet begrijpen de reden van 't zijn
in Zijne ogen.
Maar 'k weet dat wanneer ik Zijn wegen kan gaan,
ik eens de reden zal kennen van 't bestaan,
de reden van leven en streven.
De hele werkelijkheid zal ik zien,
de oneindigheid en de volmaaktheid,
door God in 't begin reeds geschapen.

:--:~: